

Interneto technologijos

CSS
Paveldėjimas,
kaskadų mechanizmas,
konfliktų sprendimas

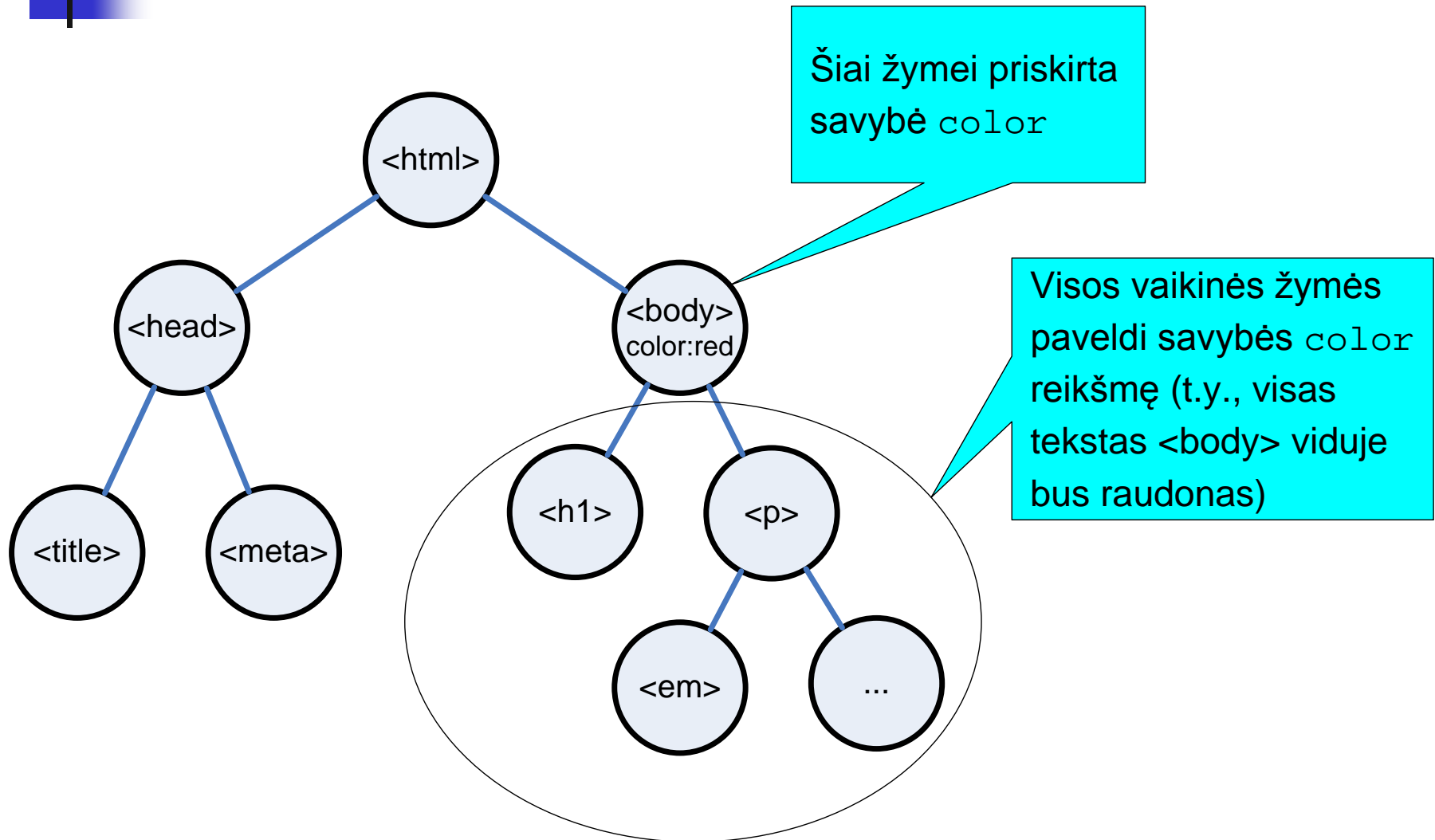

Paveldėjimas

- Kai kurios CSS savybės yra paveldimos
  - Pvz.: `color`, `font-family`, `font-size`, `text-align`, `visibility`
- Kitos – nėra paveldimos
  - Pvz.: `background-color`, `background-image`, `margin`, `padding`
- Jei savybė paveldima, tai visi žymės, turinčios savybę, įpėdiniai pagal nutylėjimą taip pat įgauna tą savybės reikšmę
  - Jei ta pati savybė yra nurodyta ir įpėdiniui, jis įgyja nurodytą (o ne paveldėtą) tos savybės reikšmę
    - Panašiai kaip OO kalbose, paveldėtos savybės reikšmę galima *perrašyti*

Paveldėjimo pavyzdys

Paveldėjimo pavyzdys

- Perrašant paveldimą savybę, galima ne tik nurodyti visiškai naują reikšmę, bet ir pakeisti (nurodant procentus) paveldėtą

```
body { font-size: 10pt }
```

```
h1 { font-size: 130% }
```

h1 teksto šrifto dydis
bus 130% nuo
paveldėtos reikšmės

- Procentai ne visada reiškia, kad bus imama paveldėta reikšmė – reikia žiūrėti savybės dokumentaciją

Kokios savybės paveldimos

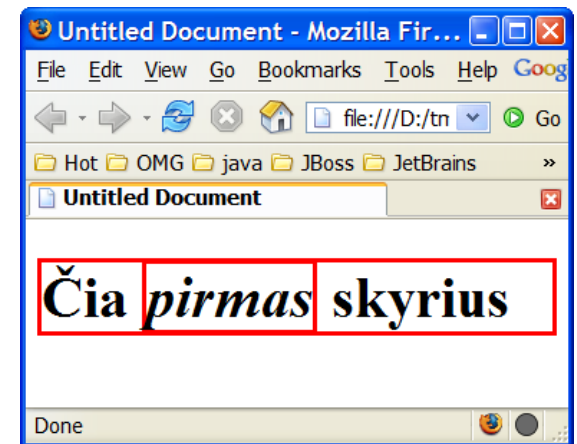
- CSS 2.1 specifikacijos priede F kiekvienai savybei yra pasakyta, ar ji paveldima, ar ne
  - <http://www.w3.org/TR/CSS21/propidx.html>

Name	Values	Initial value	Applies to (Default: all)	Inherited?	Percentages (Default: N/A)	Media groups
'azimuth'	<angle> [[left-side far-left left center-left center center-right right far-right right-side] behind] leftwards rightwards inherit	center		yes		aural
'background-attachment'	scroll fixed inherit	scroll		no		visual
'background-color'	<color> transparent inherit	transparent		no		visual

Raktinis žodis `inherit`

- Jei savybė pagal dokumentaciją nėra paveldima, vaikas (bet ne įpėdinis!) vis tiek gali paveldėti jos reikšmę, jei panaudos raktinį žodį `inherit`:

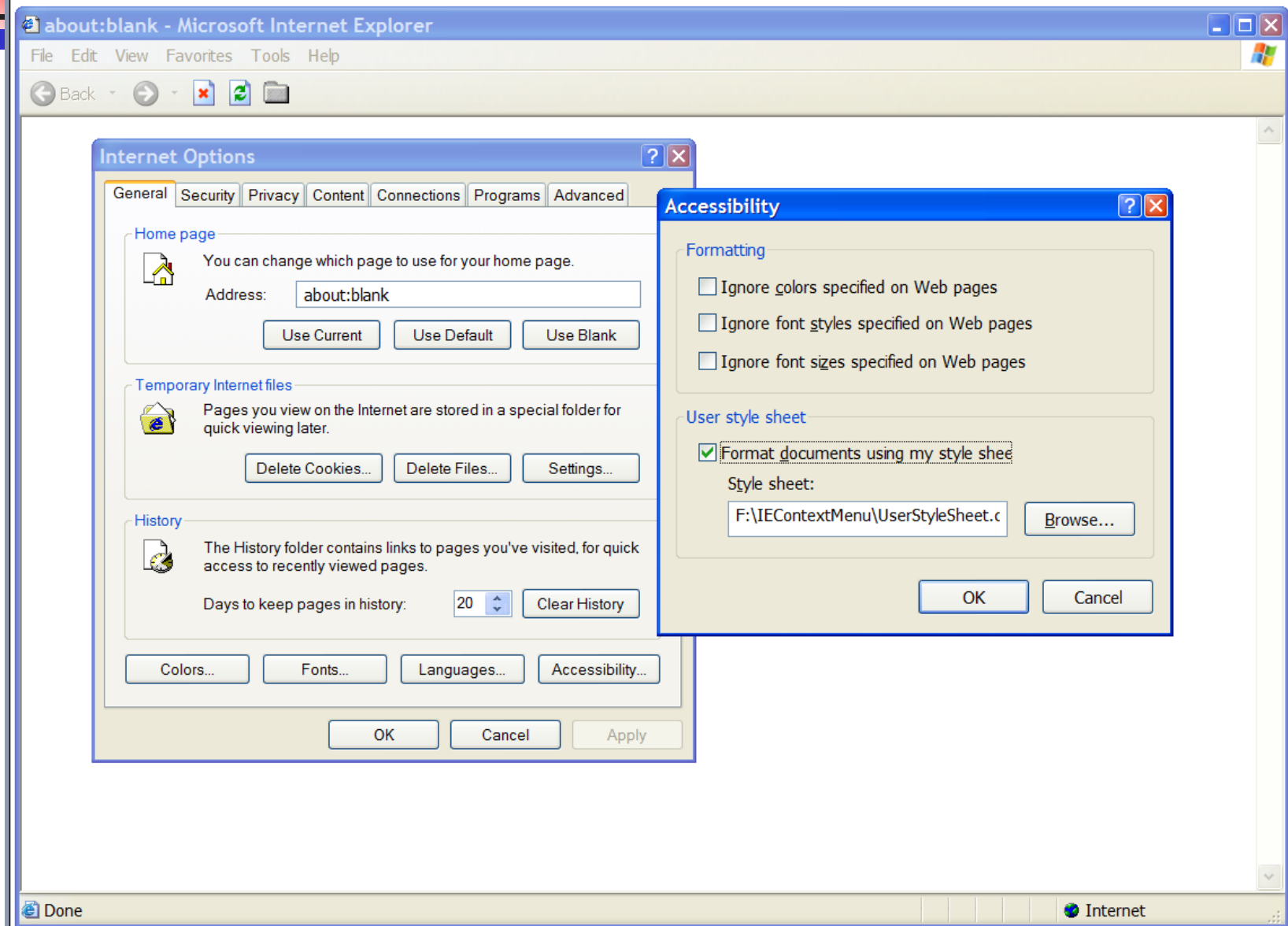
```
h1 {border: solid red}
em {border: inherit}
```


Autoriaus, vartotojo ir naršyklės CSS dokumentai

- CSS dokumentai į naršyklę paprastai pakliūna iš WWW serverio (t.y., juos sukuria svetainės autorius)
  - Tokie CSS dokumentai vadinami *autoriaus* dokumentais
- Vartotojas irgi turi teisę susikurti savo CSS dokumentus ir (jei naršyklė turi tokias galimybes) liepti naršyklei visus puslapius vizualizuoti su jo stiliais
  - Tokie CSS dokumentai vadinami *vartotojo* CSS dokumentais
- Naršyklė taip pat turi savo stilių lentelę, su kuria ji suteikia stilių tiems (X)HTML dokumentams, kuriems nėra asocijuotų nei autoriaus, nei vartotojo CSS dokumentų
  - Tai taip vadinamas *naršyklės* (angl. user-agent) CSS dokumentas
- Atskiru atveju (X)HTML dokumentui gali būti nurodytas tiek autoriaus, tiek vartotojo CSS dokumentas (naršyklės CSS dokumentas yra visada neišreikštinais nurodytas)
  - Galime gauti *stilių konfliktą*

Vartotojo CSS dokumentas – Internet Explorer

Stilių konfliktas

- Paprasčiausias stilių konflikto pavyzdys:

```
p {color: blue}
```

```
body p {color: red}
```

- Abi taisyklės nustato žymės `<p>` spalvą. Klausimas, kokia gi ta spalva bus?
  - Turime stilių konfliktą
- Konfliktas gali kilti ir dėl to, kad yra keli autoriaus stilių dokumentai (konfliktuojantys tarpusavyje), ir dėl to, kad vartotojas papildomai nusirodė savo stiliaus dokumentą
  - Jei yra bent vienas stiliaus dokumentas (autoriaus arba vartotojo), tai jis greičiausiai konfliktuos su naršyklės stiliumi, kuris apibrėžia išvaizdą pagal nutylėjimą

Konfliktų sprendimas – kaskadų mechanizmas

- Jei vienai žymei kelios CSS taisyklės nurodo prieštaraujančias reikšmes, turime stilių konfliktą. Jis sprendžiamas, taisyklėms priskiriant prioritetus:
  1. Pirmiausia vertinamas stilių šaltinis ir taisyklių svarba:
    1. naršyklės stiliai
    2. vartotojo stiliai
    3. autoriaus stiliai
    4. autoriaus *svarbūs* stiliai
    5. vartotojo *svarbūs* stiliai

Mažiausias prioritetas

Didžiausias prioritetas
  2. Jei konflikto išspręsti nepavyko, tai:
    1. Nugali ta CSS taisyklė, kurios selektoriaus *specifiškumas* yra didesnis
    2. Jei specifiškumas vienodas, nugali vėliau paskelbta taisyklė

Svarbūs stiliai

- Savybē gali būti paskelbta svarbia, naudojant raktinį žodį `!important`

```
p {font-style: italic !important}
```

- Šį raktinį žodį savo stilių dokumentuose naudoti gali tiek autorius, tiek vartotojas

Taisyklių selektorių specifiškumo skaičiavimas

- Taisyklės specifiškumui skaičiuoti naudojamas vektorius (a, b, c, d). Reikšmės įvertinamos taip:
  - Jei CSS taisyklė paskelbta HTML žymės atribute `style` (o ne stilių lentelėje), tai $a=1$, priešingu atveju $a=0$
  - $b = \{\text{ID selektorių skaičius}\}$
  - $c = \{\text{atributų selektorių ir pseudo-klasių skaičius}\}$
  - $d = \{\text{žymių selektorių ir pseudo-elementų skaičius}\}$
- Taisyklės specifiškumas gaunamas atlikus a, b, c, d reikšmių konkatenciją: abcd. Pvz.: (0, 1, 4, 1) pavirsta į skaičių 0141.

Specifiškumo skaičiavimo pavyzdžiai

<code>*</code>	<code>a=0</code>	<code>b=0</code>	<code>c=0</code>	<code>d=0</code>
<code>li</code>	<code>a=0</code>	<code>b=0</code>	<code>c=0</code>	<code>d=1</code>
<code>li:first-line</code>	<code>a=0</code>	<code>b=0</code>	<code>c=0</code>	<code>d=2</code>
<code>ul li</code>	<code>a=0</code>	<code>b=0</code>	<code>c=0</code>	<code>d=2</code>
<code>body ol > li</code>	<code>a=0</code>	<code>b=0</code>	<code>c=0</code>	<code>d=3</code>
<code>ol > [att=up]</code>	<code>a=0</code>	<code>b=0</code>	<code>c=1</code>	<code>d=1</code>
<code>div ol li.red</code>	<code>a=0</code>	<code>b=0</code>	<code>c=1</code>	<code>d=3</code>
<code>li#x34</code>	<code>a=0</code>	<code>b=1</code>	<code>c=0</code>	<code>d=1</code>
<code>style="color:red"</code>	<code>a=1</code>	<code>b=0</code>	<code>c=0</code>	<code>d=0</code>

Savybės `display` ir `visibility`

- `display: inline | block | none | ...`
- `visibility: visible | hidden | ...`
- Abi šios savybės kontroliuoja, ar žymės turinys bus matomas naršyklės lange, ar nebus matomas
- Skirtumai:
  - jei stilių lentelėje žymei nurodysite savybę `visibility:hidden`, žymės turinys nebus rodomas, bet jam bus palikta (rezervuota) tuščia vieta
  - `display:none` atveju žymės turinys nerodomas, ir tuščia vieta nepaliekama (rezultatas toks, tarsi tos žymės HTML dokumente iš viso nėra)

`inline` ir `block` skirtumai

- `block` reiškia, kad žymės turinys bus vaizduojamas naršyklės lange atskiru bloku (stačiakampio formos sritimi)
  - Taip elgiasi žymės `h1–h6`, `p`, `div` ir daugelis kitų
- `inline` reiškia, kad žymės turinys naujo bloko nekurs, o bus atvaizduotas einamojo bloko eilutėje
  - Žymės `i`, `b`, `em`, `strong`, `span`, ir t.t.

inline pavyzdys (neprasmingas)

`p {display: inline}`

- HTML dokumentas:

`<p>Pirmas paragrafas.</p>`

`<p>Antras paragrafas.</p>`

- bus pavaizduotas taip:

